

Høringsuttalelse vedrørende forslag til endringer i utlendingsloven og utlendingsforskriften - gjennomføring av Dublin-forordningen i norsk rett

Den norske Dommerforeningens fagutvalg for offentlig rett har følgende merknader til departementets forslag fremsatt i høringsbrev av 12. juli 2013:

Ad punkt 6.2.2: Klageadgang hos utsatt iverksetting

Høringsinstansene, særlig UNE og UDI, er bedt om merknader til valg av de tre alternative klageprosessene. Fagutvalget nøyter seg med å påpeke at en automatisk rett til utsatt iverksetting, slik alternativ a gir anvisning på, kan virke prosessdrivende i seg selv. Etter fagutvalgets syn vil alternativ b og c ivareta klagerens rettigheter på en tilstrekkelig måte.

Ad punkt 6.2.4 Internering/fengsling

Etter forordningen artikkel 28 nr. 2 kan fengsling skje:

2. When there is a significant risk of absconding, Member States may detain the person concerned in order to secure transfer procedures in accordance with this Regulation, on the basis of an individual assessment and only in so far as detention is proportional and other less coercive alternative measures cannot be applied effectively.

Begrepet "risk of absconding" er definert i forordningen artikkel 2 bokstav n:

(n) 'risk of absconding' means the existence of reasons in an individual case, which are based on objective criteria defined by law, to believe that an applicant or a third-country national or a stateless person who is subject to a transfer procedure may abscond.

Departementet legger til grunn at utlendingsloven § 106 første ledd bokstav b "konkrete holdepunkter for å anta at en utlending vil unndra seg..." er i overensstemmelse med forordningen. Fagutvalget er enig med departementet i at det kvalifiserende begrepet "significant" – som ikke er omfattet av definisjonen i artikkel 2 bokstav n – innebærer at terskelen for fengsling skal ligge noe høyere enn det som følger av definisjonen. Fagutvalget reiser imidlertid spørsmål ved om terskelen "significant risk of absconding" er sammenfallende med utlendingsloven § 106 første ledd bokstav b. Av hensyn til den rettsavklaring som her vil komme, mener fagutvalget at det vil være hensiktsmessig og pedagogisk med en klar henvisning i utlendingsloven til de relevante bestemmelsene i forordningen.

Ad punkt 7 Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet har foretatt beregninger av hvilke økonomiske konsekvenser innarbeidingen av Dublin III-forordningen vil ha for forvaltningen. Det er for beregningen tatt utgangspunkt i at UDI må realitetsbehandle mellom 90 og 120 ekstra søknader, og at om lag 70 % av disse vil bli innvilget. I tillegg kommer behandling av saker om familiegjenforening.

Departementet har ikke foretatt noen beregninger av hvorvidt Dublin III-forordningen vil ha konsekvenser for domstolene. Etter fagutvalgets syn er det naturlig å legge til grunn at antall søksmål for domstolene også vil øke noe. Fagutvalget peker på at saker om Dublin III-forordningen har tvungent verneting i Oslo tingrett, jf. utlendingsloven § 79 tredje ledd. Den økte saksmengden vil derfor konsentreres til Oslo tingrett og Borgarting lagmannsrett. Fagutvalget ber om at de økonomiske konsekvensene for domstolene også hensyntas ved den videre behandling og implementering av forslaget selv om det er stor usikkerhet knyttet til de tallene som er lagt til grunn (antall realitetssaker og innvilgelser/avslag).

Mvh,

Den norske Dommerforeningens fagutvalg for offentlig rett

v/ Elin Holmedal
lagdommer Borgarting lagmannsrett

Oslo 28. august 2013